

2397 3. Beh. af Forsl. t. Finantslov f. Finantsaaret fra 1. April 1874 til 31. Marts 1875. 2398

Bei, man kan gaa. Derfor har jeg ogsaa givet min Tilslutning til dette Forslag.

Jørgensen: Jeg har altid fundet det uheldigt at vedtage Vædringsforslag ved 2den Behandling af Finantsloven, naar man saa vil fravalde dem ved 3die Behandling. Det har altid været Skik og Brug her i Thinget, siden jeg fik Sæde her, at man ved 2den Behandling har gjort stærke Tiløb til at foretage Besparselser; men naar man er kommen til 3die Behandling, har der altid været Mange, som have været svage, og have faaet Skrupler, og saa ere de samme Vædringsforslag igjen saldne. Dette er stet meget ofte, og det er vistnok Noget, som de fleste af os have været Vidne til. Det viste sig da ogsaa i forrige Møde, at flere ved forrige Behandling forkastede Vædringsforslag nu bleve vedtagne, hvad man neppe ved 2den Behandling vilde have troet; men jeg skal dog indrømme, at de nu forelaa i en noget forandret Skikkelse. — Det Vædringsforslag, jeg skal omtale, er det under Nr. 21 angaaende det kongelige Theater. Nu høre vi af den ærede Ordfører, at den varme Forhandling, der fandt Sted ved 2den Behandling, egentlig fandt Sted for at overbevise Ministeren om, at han ikke havde Ret til at tage disse Penge af Kassen uden Rigsdagens Samtykke (Ordføreren: Er det først opdaget nu?). Ja, jeg vidste jo ikke, hvorvidt den høitagtede Minister vilde indrømme, at han ikke havde denne Ret, hvorvidt han har ladet sig overbevise derom; jeg har ikke hørt ham udtale det, men det er muligt, at han nu er bleven overbevist, og i saa Fald er det glædeligt nok. Men jeg havde dog god Grund til at tro, at man ogsaa nu vilde have negtet Bevillingen. Smidlertid viser det sig nu, at Udvalget og Ministeren ere blevene enige i denne Sag. Man har sagt mig, at det vilde være ligegyldigt, enten vi vedtog dette Vædringsforslag eller ikke, thi Pengene bleve udgivne alligevel, enten vi vilde give vort Samtykke dertil eller ikke; thi enten vare Pengene udgivne, eller der var givet Løfte paa dem. I saa Fald vilde jeg meget beklage denne Ting, thi saa viser det sig netop, at naar vi tro at have en Ret, og vi i Følge denne Ret vilde negte et Forslag, saa have vi ingen Ret. Man siger ogsaa tids, at vi have en meget stor Ret, saalænge vi ikke vilde benytte den, og man har saa tidt sagt, at vi havde den frieste Forfatning i Europa; men saa har man tillige sagt, at man godt kunde regjere uden Finantslov, det vil sige: med foreløbige Finantslove, saa man behøvede just ikke at henholde sig til Rigsdagen.

Nu skal jeg indrømme, at Folkethinget maasse har en ikke ringe Skyld i, at Ministeren har villet tage Pengene af denne Kasse, thi vi have med en overordentlig Flothed bevilget Penge til Theatret. Vi have nu vedtaget Bevillingen af 50,000 Rbd. aarlig i 5 Aar, endskjøndt det har vist sig, at der ikke behøvedes mere end det Halve og maasse neppe det Halve. En saadan Flothed pleier Rigsdagen dog virkelig ikke at vise, og som Følge deraf kan man godt forstaa, at Ministeren har troet, at han havde Ret til denne Kasse, og kan endvidere godt forstaa, at der maasse ikke har været den fornødne Sparfommelighed med Hensyn til Opførelsen af Theatret. Jeg har forundret mig meget over, at det ærede Medlem for Aarhus Amts 1ste Valgkreds (Winther) har kunnet gaa med til dette Forslag, thi han har før stillet Forslag om at spare nogle af disse Penge; dette fandt jeg var Ret, og jeg gif den Gang med ham; men jeg havde troet, at han ogsaa nu vilde have fundet det rigtigt, at vi her havde sparet. Min ærede Sidemand tilhøre, det ærede Medlem for Skanderborg Amts 3die Valgkreds (Jaaborg), har sagt os, at vi skulde vare os for at komme ind paa Indrømmelsernes Skraaplan, eller maasse det var en Glødebane, som det ærede Medlem for Veile Amts 3die Valgkreds (H. Nielsen) nu bemærker. Jeg vil dertil sige, at er der noget Sted, hvor vi ere komme ind paa en Glødebane, saa er det netop med Hensyn til Theatret. Naar vi huske, at vi i 1857 eller 1858, jeg husker ikke saa nøie, hvilket Aar det var, da vi ombyggede Theatret, gave flere Hundretusinder til Theatret og nu siden have offret Millioner paa det (Modsigelse) — ja det bliver nok over 1 Million, naar vi beregne den aarlige Udgift, vi have havt, saa at det er ganske rigtigt, hvad jeg i den Henseende har sagt — saa kan det virkelig ikke negtes, at vi have offret urimelig mange Penge paa denne Anstalt. Jeg vilde finde det rigtigt, om vi nu negtede denne Bevilling, selv om det ikke har nogen Indsyldelse, thi jeg tror, at det har sin Betydning, at vi vise, at der er kommen mere Fasthed tilstede i Tingene, end der forhen har været. Vi maa huske paa, at vi vistnok ikke ere færdige med Theatret endnu. Den ærede Ordfører gjorde jo en Betydning til, at der endnu kunde komme Efterbevillinger, og vi maa huske paa, at naar Bevillingen med Hensyn til den aarlige Afgift til Theatret er udløben, saa vil der maasse komme nye Forslag. Jeg tror derfor, at det vil være rigtigt, om Thinget vil stemme imod det foreliggende Vædringsforslag, hvad enten det saa har Betydning i Aar eller ikke; naar det kan